

ملا فضل الدين

№6. نیمی ۱۲ تیک **موللا ناسردين** ادوجبی ایل

تازة اصول ایله آجیلان تربیه خانه لریمن .

ایک ایل بوندان قاباق آرا تاریشان زمان فاحشه خانہ لیلار هر سه سی بر یانه و بو ایک ایلک خلتنده هیچ بر ملت بونلاری اوز محلہ سنه تویماری، گنه الله برکت دیر سو اولنلارینه که حکومت عریضه و پروب فاحشه خانہ لری قبول ایله دیر.

بو خبری یازان آند ایچر اقدی تک کورکنه، اوزون پاپنه، چکنهدی توفکه.

آغداش

تک کتمل آقا عبدالرحمن تصنیف خواجه کوزل نظارنیک خبرنی گونده ادارمه بر مکتوب کتوربر. حیف که تعلق بر آن اوزون اولمانه گوره بسوراده جاپ ایله بیلهدیدک. انالله بر کنانچه شکنده هامنی یازاریق و مستزیرله انشاءالله تخه گوندرریک. اما قاری تک اوغلی ایله ستاولی پادشاه قمرمنی آقا کوزل بو بودور.

باکو

زبارت کنده ایرانان بر حکیم گلوب: هانی حاجی ناخوش اولور، حکیم دیورکه کرک بر قیز آسان. ایندی کنده دانی بر قیزده قالموب.

باکو

امام احسانده مؤمن جوانلارین جماعته کوزل نظار سوله دیلر و بو یوده خبر ویردیله که ایندی باکودده مسلمانلاردان اولری وار بوخ ایکی مکتب وار: بری سعادت مکتبی، بری ابرائی لارلا مکتبی. و بو ایکی مکتبدن سوایی غیر مکتبیرک هیچ بری نه مسلمانلار اوشاخلارینی قویبولور، یعنی نه گنازه یاره، نه اناث مکتبه، نه غیر مکتبلره.

ملت

آ ملا دانی: سن لاپ غریبه آدمسن. آ کتبی، قوجالانده و قازانه باخانده عقل اولماز دیورلر، دوغری ایش. آ کتبی! قوجه تک خاصیتی جوخ دانیباشقدور، اما سن شورینی چیاراندیک! ستالیو آغ وقتنده، نه دوشوب سن بو جماعتک جانه؟ نه ویروبسن آلا یلمیرسن؟ کهنه شیره نازه لیخ قویماق ایستورسن؟ هامو اوزینه دوست قازانمانه چلیشر. سن دشمن قازانیرسان! برجه دی کوروم درویشسن؟ سیدسن؟ نه

سن که چناعتدن آل چکیورسن؟ نه ایشک وار بو ملنده؟ قوی نه طوری دولابراز دولان-مین لارا! ددهه بابا نجه دولابولار که ایله دولان سئلاره. بزم نه بیزه لادهم مکتب: اشقول، میشقول، قازیت، مازیت؟ بوندان قیق قازیتیز یوخیدی مکتبیز یوخیدی اشقولیز یوخیدی دولاندریدی غرض که قوجه بولسان، عقلمک آزابدر. ملت یله کلدی گنا، ملت دالا قالیدی گنا؟ نه ملتدر یاقارده، فالخارده، کورده اوتورارده، یرده، ایچرده، اوزانارده. بر وقت اولار یورولار دالده قالار، بر وقت اولار یوکورر قیغه، کچیر، تولانار کبری دوشره، هوپانار ایرلی دوشره، مانه دیک اولاری نه یله ایلیورسن؟ بر وقت اولار جبهه کورلری بازاریک پاتیندا بیتیک کیبی اویاشوب قاطر کیبی شیللاق آمار، هر دم بر نکلیرده. کچوچدن کچین روس آروالارینه دنگر، اوللارا دیمک اولاری نه یله ایلیورسیکیز؟ ایله دوتاق که منم بیتیکلریم اویاشدیندی یرده سنگ یوزگی حیردی، سن منم بیتیکلریمه دیه یرلسنی که منم یوزگی نه حیردی، ایله دوتاق که دیدیک، بیتیک یعنی اهلک حیوانی قاتاری؟ هله بو ییله. سردار باغینده ایرانلار کیشیش اوسته بر برینی یزه یخیرلار سیوروشورلر. اوللاره دیمک اولاری نه ییله ایلیورسیکیز؟ آنجاق روس آروالاری دین سوزی دیمک اولار. اولدی من باذیرام. تات ملا عبدالرحمن اوشاق لاری جبهه کچیکور اوکا دیمک اولاری نه چه دیکلیورسن؟ کور میرزا صادق انینی توبور کچیکوب اوشاقلاریک یونونه مالیده یعنی تکرک سالبر، دیمک اولاری نه ییله ایلیورسن، والله دیمک اولماز بر ایله جوویق وورارک سبجان دلکیبی ساین آراسان. بوده ییله خانه دیمک اولاری آخا! نه شیطانق ایلیورسن البته دیه جیک من ختام من جماعتدن آرتقام. بوده ییله.

مشهدی کوسی یه دیمک اولاری آکتی، سن یتیمره نالیر ایدیلیر، نه یتیملرک لکیبی اولان باکنه زالوق یعنی کور قویوب تور- عدهه اوزیک اوز آدیما کور تورلوک سورگا اوستی آجیدی یه یلمدیک، سوموکی بوغازیکه قالدی، جوچیخی آخیرچی قیزی چبخارتدی. دیه جیک: آجیدیم تمسک یدیم سوموکی بوغازیمده قادی گنا نه؟ هله بوده ییله. لوطیلم با نیلیم هر نه چکنم سنه اورووم ارمیلم اهل فرنگ سنه حاجیم مشهدییم کر بلا ییم سنه هر نه ویرسن یرم بر آج آیم سنه هیورده.

الیدیات

آی ملا عمو! بر کون باکوده جاپ اولونان غازیملرک برانه «پادشاه عصره خطابه عنوانی بر نجه خط شمر کوزیه ساتاشدی، طبع کلندی، من ده بو ایشاری. پادشاه عصره خطاب ادوب سوله دیم:

شعر:

یتیمیم جبهانه جانه یفتنم اجیل جل، اولوب بو جور جانه قوی اولون بدل ممل یولسی یرم طمام لذت ییلو و مسلو درویش کتک و بیز و بمل مصل. اهل دعوات مثل حبار واکوز موزک اهل بلاد مفدو قلب و دغسل منل. اهل هنر قالوبدی کنارده ذیل ولیل خلق ایچره سر بند اولوبدر کجیل منیل. منیرکه اوزندا خطبه اوخوللار دی باک مال مطربلر ایندی اوند ا اوخوللار غزل مزل. میرزا منده بوره.

اعلان

من معبود قارا اوغل، «قازاخ» نه یکه بر قانور آچدم. ققدم با کورده چایشان. قزاخلی کلب کوسب قازانلریمه کومک اینکدر، و اوللارک دردرلریمه دربان اولمالقدور. ا کورده کی بیچاره قازاخلی لردان هر کیم ایوبنه، کالته بول گوندریمک ایستنه بزم قاقورور رجوع اینسون. هیچ بر قری اویان. بویان اولماز.

آر و اتلار ییمز

من ایو بولمان کینبرم چادره مسی بلله نمرم جاز سفاله کینبرم قزقل بول اوغلان کورک خروس کوز اوغلان کورک

من قوجه نی نیلیم سوزیم آجیق سولیم جاهله میل المرم

من کینبرم کافقار ایله سین کونیم قاره منی ویریک جیاره

کینبرم من حاجیه هر دم گنا آجیه باجینگ قصف باجیه

آقزینده اولماز دیشی هیورمه لی کدر ایسی یوزیک بیس قیریشی

بجلی ایکی قات اولور کوزلری سولیم دولور جاهله کینیم نولور

یاراشاق سیز قورشانی سقالی باش آتشانی من بویهدر اوشانی

کر بلا یی لاپ یمان قائمی مثل کمان آجیق دیوم آتا جان

بوی اولور یش قاریش قیریزی سقال قاریش قیریم قیریم قاتسقاریش

مشهدی بوندن بستر کولنده برینه یستر که آلوب کک ساتار

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده

بر جیران اوغلان کورک باخشی طرلان کورک بگوری جیران کورک کوموش خنجر بیلینده طرلان. قوشنی قوایدنه بیلدیر چیشی اینده

چیکنه آتک سمالا عالم اوکا مات قالا آتندمه بوز آت اولو

طیابنجه یل یاراقیل هدیه کیم دماقی آل قیریزی با کافلی

وورا دولار اولورده قوجاقسلی بیلدیر سه سوزی منی کولدیور

منی ییله اوغسالا تیزلیک له ویرس آتا قیزلار حسدن یفا

کوجا چاری کت دولان قاب گنا ییله اوغلان باخشی بین جان آلان

قزقل بوز اوغلان کورک خروس کوز اوغلان کورک قدی دوز اوغلان کورک کاکلی قوز اوغلان کورک شیرین سوز اوغلان کورک کوزل بوز اوغلان کورک اللری یان جیبینده قشایز اوغلان کورک

«دابانی جامداخ خالده»

پوچتاقو طوسی سی

مشقظهده بی خوفه اوزک خیرلر یازنگر، بو ایشلره حله اول وروماق مصلحت دگل.

نخجوانده «صاحب» امضای ایله یازانه: نخجوان کمی یرده ایکی تریاک خانه جوخ دکل. مثلا، لنگراندن برجه دانه مسیزا وهاب محسنده آتی تریاک خانه وار، جاپ اولونماچاق. باکوده «بر یتیم» چاپلرینه: «نه ایبیم، نه قیلم، نه چاره».

شورا

بومجموعه آتاشهدی ترتیبده بولور:

(۱) مشهور آدملر یوک حادملر-بو بایدنه اسکی ونگیلردن برر یوک آدمک ترجمه حال دوج اولور، پادشاهلردن بحث ایدیلدیکی وقت مسکلتلرک-نه جبر ایا و تاریخی سوله نولور.

(۲) مقلدر - بو بایدنه ادبی، تاریخی، اجتماعی مقالهلر بولور.

(۳) تریه و اتمیم-بو بایدنه حفظ صحت، تدبیر منزل، تلمیح، مکتب و مدرسه، شاکرد و مصلحه دالر دندر یازیلور.

(۴) کشفیات و اخبارات.

(۵) متنوعه - مملکت ایچنده وطننده اولان هر تولی خبر و معلومات یازیلور.

(۶) تفریح و انتقاد - یگی چیتمش اثرلر (کتاب، رساله و غیره هم زور داللر) حقیقه معلومات ویریلور.

(۷) اجماع سیاسی. روسیه تک ایچنده وطننده اولان ایکی مهنکک سیاسی حالتلر قشلق ایله یان ایدیلور.

(۸) مرآه و مختاره - سوال جوابلر و هر تولی مکولر یازیلور.

(۹) حکایت ایشار-لطائف و مقاللر ناشرلری: محمد شاکر و محمد ذاکر رامینقار. محرری: رضاعالدین بن قهرالدین.

آرینه بلی: ییلق دورت منات - ۶ آیلیق ۲ منات ۳۰ کاپک.

«وقت» ایله برکنه آلانله یاللق بلی ۳ منات، ۶ آیلیق ۱ منات ۸۰ کاپک.

اجیبی مملکتلر ایچون بریلانی ۱۵ فراق. آدرمس «Шура» редакція Оренбург، قشایز ده «غیرت» مطبعه سنده جاپ اولوندی